

Kuopion kantakaupunkialueen paloasemaverkoston kehittäminen**Pelastuspäällikkö Erkki Asikainen 10.11.2017:**

Kuopion asukasmäärä on ollut jatkuvassa kasvussa. Kaupungin strategiassa Kuopion tavoitteena on kasvaa 150 000 asukkaan kaupungiksi. Kuopiolaisista 85 % asuu kaupunkimaisesti. Kasvun painopiste on tällä hetkellä Etelä-Kuopiossa.

Kantakaupungin alueella on kaksi paloasemaa – Neulamäki ja Pelastusopiston yhteydessä oleva Petosen paloasema. Neulamäen paloasema on otettu käyttöön vuonna 1983 ja kiinteistö on peruskorjauksen tarpeessa. Peruskorjauksen kustannusarvio on 8 – 9 miljoonaa euroa. Pelastusopiston vuokratiiloissa ei ole tarvittavia kaluston huoltotiloja ja siellä on rajoitteita toiminnan harjoitteluun. Pelastuslaitos on vuokrannut Kumpusaaresta Ceficon Oy:ltä varastotiloja öljyntorjuntakalustolle sekä laituripaikan suurille öljyntorjuntaluksille.

Pelastustoimen toimintavalmiusaika on määritelty sisäministeriön julkaisun – Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje 21/2012 – mukaisesti. I riskiluokassa tavoitteena on, että ensimmäinen yksikkö on onnettomuuspaikalla 6 minuutin kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut hälytyksen. II riskiluokassa tavoite on 10 minuuttia. Kuopion kantakaupungin pelastustoiminnan riskialuejako ja saavutettavuusongelmat on esitetty osoitteessa <https://www.patio.fi/documents/248901/249398/Kuopio.pdf/0982e631-d928-41cc-9b8e-6b42626be71d>

Nykyisellä paloasemien sijoitteluilla yksiköt eivät saavuta koko kantakaupungin alueella määritettyä aikataavoitetta.

Pohjois-Savon pelastuslaitos tuottaa sairaanhoitopiirin kanssa tehdyn yhteistoimintasopimuksen mukaisesti ensihoitopalvelut Kuopion kaupungin alueella. Myöskään ensihoidon osalta kantakaupungissa ei kaikkialla saavuteta määritettyjä ensihoitopalveluiden saatavuutta ensihoidon I- ja II-riskiluokissa.

Käynnissä olevalla sote- ja maakuntauudistuksella ei ole tiettävästi vaikutusta pelastustoimen ja ensihoidon riskiluokitukseen ja sitä kautta ensihoito- ja ensivasteyksikön saapumiselle onnettomuuspaikalle asetetuissa aikarajoissa.

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen 6.10.2011:

Kaupunginjohtaja Petteri Paronen asetti 6.10.2011 tekemällään päätöksellä Kuopion pääpaloaseman hankesuunnittelutyöryhmän. Perustamiskirjeen mukaisesti ovat hankeryhmään kuuluneet Pohjois-Savon pelastuslaitokselta johtava palotarkastaja Ilkka Itkonen, apulaispalopäällikkö Antti Korhonen sihteerinä ja va. lääkintävahtimestari Jukka Hartikainen ja Tilakeskuksesta asiakkuuspäällikkö Seppo Mustonen ja hankeryhmän puheenjohtajana toimi hankesuunnittelupäällikkö Eero Koivisto.

22.11.2017

Hankeryhmä on kokoontunut kuusi kertaa. Pelastusjohtaja Jukka Koponen on asiantuntijana osallistunut hankeryhmän työskentelyyn. Tilankäyttöluonnokset on laatinut arkkitehti Olli Nieminen (Arkkitehtitoimisto Sillman Oy).

Hankeryhmän tehtävänä oli selvittää, millaisia toiminnallisia muutostarpeita rakennukseen kohdistuu ennen rakennuksen **vuodelle 2018** ohjelmoitua täydellistä peruskorjausta ja kuinka myöhemmin tehtävä peruskorjaus tulisi muutoksissa ottaa huomioon. Lähtötietona oli, että ainakin rakennukseen mahdollisesti sijoittuvat ensihoidon tilat voivat edellyttää tilamuutoksia. Hankesuunnitelmaan sisällytettiin myös pelastustoimen tilamuutostarpeet johtokeskuksessa ja toimistotiloissa (ns. hallinnon tilat).

Välittömien tilamuutostarpeiden lisäksi hankeryhmä keskusteli myös palo-
asemaverkostosta sekä hätäkeskus- ja paloasematontin aitaamisesta ja pysäköintijärjestelyistä. Verkostomuutokset eivät kuitenkaan sisällyneet tämän hankeryhmän varsin rajattuun toimeksiantoon. Verkostomuutosten hankesuunnitteluun olisikin tarvittaessa syytä perustaa oma hankeryhmänsä.

Hankeryhmän esitys 14.5.2012, Eero Koivisto, hankesuunnittelu- päällikkö, tilakeskus:

Hankeryhmä esittää, että hankesuunnitelma hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi, hankesuunnitelmassa esitettyjen muutosten toteutussuunnittelu käynnistetään välittömästi ja ensihoitotilojen korjaus tehdään vuoden 2012 loppuun mennessä. Myös johtokeskus- ja hallintotilojen muutos- ja korjaustyö tulisi aloittaa vuoden 2012 aikana. Mikäli pelastustoimen tilojen muutos- ja korjaustyötä ei syystä tai toisesta voida toteuttaa vuoden 2012 aikana, tulisi korjausmääräraha sisällyttää vuoden 2013 talousarvioon ja toteuttaa suunnitelmat vuoden 2013 keväällä.

Julkisivun betonirakenteiden kuntotutkimus 15.11.2010, InsTsto Pirkanmaan Rakennepiste Oy:

Teräskorroosio ei muodosta ongelmaa tiililaattapintaissa julkisivuelementeissä. Sen sijaan betonipilastereissa ja tornin elementeissä teräskorroosio-
vaurioita esiintyy jonkin verran ja korroosiovauriot tulevat vähitellen lisääntymään.

Tiililaattapintaisten julkisivuelementtien taustabetonin, tiililaattojen ja tiililaattasaumojen pakkasrapautuminen muodostaa merkittävän ongelman etelään suuntautuvien julkisivujen osalla tällä hetkellä. Muissa julkisivuissa pakkasrapautuminen on selvästi vähäisempää, mutta paikallisesti mahdollista ja saattaa lisääntyä tulevaisuudessa. Pilasterissa pakkasrapautuminen ei muodosta laajempaa ongelmaa, mutta maantason rajassa pinnan rapautuma on ilmeistä maasta kapillaarisesti nousevan kosteuden ja ulkopuolisen muun kosteuden vuoksi. Tornin eteläsivun muutamissa elementeissä pakkasrapautuminen muodostaa kohtuullisen suuren ongelman, tornin muiden sivujen tutkituissa elementeissä rapautumista ei todettu.

Mikäli päädytään perusteelliseen korjaukseen, niin korjaus on suositeltavaa tehdä lähivuosien, 2-3 vuoden (2012-2013), kuluessa. Korjausten siirtäminen pidemmälle tulevaisuuteen lisää vaurioiden määrää ja siten korjauskustannuksia. Pilastereiden ja tornin peittävä verhoukorkorjausvaihtoehto ajoittunee eteläsivujen korjauksen ajankohtaan, noin 5-10 vuoden (2015-2020) päähän.

Elastisten saumojen osalla saumojen uusiminen on ainoa vaihtoehto ja se tulisi suorittaa jo tulevana kesänä. Korjausvaihtoehtoja valittaessa on teknisten tekijöiden lisäksi otettava huomioon korjausten pitkäaikaiskestävyys ja elinkaarikustannukset.

22.11.2017

Kuntoarvion vastuuhenkilö Kari Vepsäläinen 26.1.2011, InsTsto Savon Controlteam Oy:

Kiinteistö on rakennettu vuonna 1983 ja on pääosin elementtirakenteinen. Rakennuksessa esiintyy kosteuteen liittyviä vaurioita julkisivuissa ja eteläpuolen seinäelementtien rakenteissa, ikkunoissa, letkutornin vesikatossa, pilareiden ja seinien alaosissa sekä betonilattiapinnoissa ja lattioiden muovimat-topinnoissa (VOC-yhdisteet). Rakennusrunko on havaintojen perusteella pääosin hyväkuntoinen.

Rakennuksessa ajoittain esiintyvät hajut voivat johtua viemäriongelmien lisäksi vaurioituneista seinä- tai lattiarakenteista sekä tilojen välisistä ilma- vuodoista. Ikkunoiden ja ovien epätiiveyksistä aiheutuu vedon tunnetta ja kylmyyttä talvella. Hallien ulko-ovien toimintaa heikentävät oviaukkoon kerrääntyvät sade- ja sulamisvedet. Tilojen käytännöllisyydessä suhteessa tiloissa tapahtuvaan toimintaan on puutteita.

Kuntoarvion mukaan peruskorjauksessa vuonna 2018 tehtävät toimenpiteet:

- Julkisivun kuntotutkimusraportin mukaiset toimenpiteet; julkisivujen peittävä verhous ja letkutornin seinäelementtien laastipaikkauskorjaus
- Ikkunoiden uusiminen ja Ardulan tiivistysjärjestelmä, 50% apukarmeista uusitaan (osa ikkunoista on vaihdettu vuonna 2010; toisen kerroksen eteläpuoleinen toimisto- ja majoitusosa)
- Hallien ulko-ovien uusiminen laitteineen
- Lattiapintojen uusiminen (poislukien vuonna 2013 tehtävät lattiat)
- Seinä- ja kattopintojen uusiminen
- Alakattojen ja akustointilevyjen uusiminen, koskee myös IV-konehuoneita
- Letkuhuoltohallin ja autonpesuhallin välisen liukupalo-oven uusiminen
- IV-konehuoneen tiiveyden parantaminen (katon raja)
- Letkutorni: vesikaton uusiminen ja vesikaton vedenpoiston toiminnan korjaus, letkutornin porraskuilun kattaminen, letkutornin seinämien metallirunkojen sekä laudoitusten huoltomaalaus
- Sokkelin varren korjaukset pohjoissivulla: kosteuseristys, salaojituksen uusinta, patolevytys, nurmialueen maanpinnan muotoilu (viettämään rakennuksesta pois päin) ja pensaiden poisto
- Asfalttipihan korjaukset: maanpinnan kallistukset tulee korjata uusittaessa asfalttipäällystettä sisäpihalla (rakennuksen eteläpuoli) hallien etualalla, lisätä ritaläkaivoja ja madaltaa pihan keskialuetta, rakennuksen länsipuoleisella piha-alueella asfaltoidun pinnan halkeamat, painumat ja kallistukset tulee korjata rakennuksen sokkelin vierustalta lähtien
- LVIS-tekniikan peruskorjauksen rakennustekniset aputyöt.
- Lämpimän varaston ja harjoitustalon vesikatteen uusiminen
- Vuotavan pihakaivon tiivisteiden kunnon tarkastus ja tarvittaessa uusinta harjoitustalon päädyssä
- Lvi- ja rakennusautomaation peruskorjaus
- Sähkö- ja tietojärjestelmien peruskorjaus

Työterveyslääkäri, pelastuslaitoksen vastuulääkäri Marja Antikainen 2.11.2017, Kallaveden työterveyshuolto:

Seuraava 1.11.2017 laatimani kokonaisarvio Neulamäen tilojen osalta on työterveyshuollon yhteenveto ja päätelmä viime vuoden/vuosien korjausten vaikuttavuudesta ja henkilöstön oireilun jatkumisesta. Kun tarkastellaan kokonaisuutta, korjaustoimet eivät ole olleet tarpeeksi vaikuttavia, eikä tilanne voi jäädä pelkästään niiden jatkamisen varaan.

22.11.2017

Mitään erityisen uutta tai akuutisti vaarallista ei tiloissa ole, ja niissä voidaan toistaiseksi jatkaa toimintaa entiseen tapaan. Tarkoitus on saada nopeasti liikkeelle uusien tilojen suunnittelu kaupunkitasolla.

Työterveyshuollon esitys Pohjois-Savon Pelastuslaitoksen Neulamäen paloaseman tiloista:

Neulamäen paloaseman henkilökunnalla on ollut rakennuksen sisäilman epäilyttävään laatuun liittyviä oireita noin 5 vuoden ajan. Työterveyshuolto on erityisen aktiivisesti näitä viimeiset 3 vuotta hoitanut henkilötasolla sekä osallistunut yhteistyöhön työnantajan, henkilöstön, työsuojelun ja Kuopion kaupungin Tilakeskuksen kanssa tilanteen selvittelyyn, korjaustarpeiden kartoitukseen ja pyrkinyt valvomaan niiden toteutumista.

Tilanne on korjauksista huolimatta koko ajan pahentunut. Siksi 1,5 vuotta sitten perustettiin erityinen Sisäilmatyöryhmä, missä kaupungin tilakeskus, työterveyshuolto ja työnantajan sekä työsuojelun ja henkilöstön edustajat kokoontuivat tilannekatsauksiin ja toimenpiteisiin. Useita remontteja on tehty ja mm. ilmastointijärjestelmä puhdistettu. Nämä toimet ovat kuitenkin vain pahimmin aistinvaraisesti huonoiksi todettujen tilojen siistimistä, eikä näillä ole ollut toivottua vaikuttavuutta. Koko paloasemaa käsittävää rakenteisiin kajoavaa tutkimusta ei ole tehty. Tätä työterveyshuolto esitti jo ensimmäisessä Sisäilmatyöryhmän kokouksessa. Kaupungin budjettivarat luonnollisesti ovat ohjanneet korjausjärjestystä ja nytkin on ensi vuodelle odottamassa uusia korjauskohteita.

Sisäilmatyöryhmä ja Tilakeskus ovat hoitaneet osuuttaan siinä laajuudessa kuin mitä heillä tosiasiallisia valtuuksia ja budjettia on ollut. Tämä ei enää riitä ja on todettava, että työskentelyn jatkaminen nykytiloissa aiheuttaa vaaraa työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle.

Työterveyshuolto on tiiviisti seurannut henkilöstön oireilua, tehnyt työperäisen oireiden ja ammattitautien poissulkemista, ja ohjannut herikistyneitä henkilöitä kuten atoopikkoja suojautumaan. On myös jouduttu tekemään valmiushuoneiden vaihtoa ja joidenkin kohdalla vakavasti suositeltu työpaikan siirtoa muualle Neulamäestä.

Oireilua on ollut rakennuksen kaikissa osissa, molemmissa kerroksissa ja kaikissa henkilöstöryhmissä, toimistotyö mukaan lukien. Oireita ovat raportoineet myös ulkopuoliset talossa esim. koulutustilaisuuksissa olleet henkilöt. Jos oireilu on korjatuissa tiloissa jossain määrin vähentynyt, niin uutta on enenevästi muualla tullut esille. Osa henkilökunnasta tekee työtä, mikä on luokiteltu Erityistä sairastumisen vaaraa sisältäväksi työksi (palomiehet, ensihoitajat), mikä lisää työpaikan terveellisyys- ja turvallisuusvaatimuksia tavanomaisia työpaikkoja tiukemmiksi.

Työterveyshuollon johtopäätös ja esitys toimenpiteiksi:

Työterveyshuoltolakiin ja asetuksiin, Työturvallisuuslakiin ja Valtioneuvoston asetukseen työpaikkojen turvallisuus- ja terveellisyysvaatimuksista viitaten lausun arvioni, että työnantajan on ryhdyttävä järjestämään henkilöstölle terveelliset ja turvalliset työtilat. Paras vaihtoehto olisi saada kokonaan uudet tilat ja ennen sitä väistötilat koko henkilöstölle tavalla tai toisella.

22.11.2017

Esitys

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta esittää, että Kuopion kaupunki käynnistää selvityksen Kuopion kantakaupungin alueen paloasemaverkon kehittämiseksi vastaamaan pelastustoimen ja ensihoitopalvelun palvelutasovaatimuksia, ajantasaista riskialuejakoa sekä asukasmäärän nykyistä ja ennustettua kasvua. Selvityksessä on perusteltua käsitellä Neulamäen pääpaloaseman tilojen korvaamista uudisrakennuksella palvelutasovaatimukset huomioiden.

Valmistelija

Erkki Asikainen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 17 18 8102

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Jukka Koponen

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta esittää, että Kuopion kaupunki käynnistää selvityksen Kuopion kantakaupungin alueen paloasemaverkon kehittämiseksi vastaamaan pelastustoimen ja ensihoitopalvelun palvelutasovaatimuksia, ajantasaista riskialuejakoa sekä asukasmäärän nykyistä ja ennustettua kasvua. Selvityksessä on perusteltua käsitellä Neulamäen pääpaloaseman tilojen korvaamista uudisrakennuksella palvelutasovaatimukset huomioiden.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

